

Jinsi ya kujiandikisha kupiga kura

Mwongozo rahisi wa kusoma

Jinsi ya kutumia mwongozo huu

Tume ya Uchaguzi ya Australia (AEC) iliandika mwongozo huu. Wakati unapoona neno 'sisi', linamaanisha AEC.

Tumeandika mwongozo huu kwa njia rahisi ya kusoma.

Tunatumia picha kueleza mawazo mengine.

Tumeandika maneno kadhaa kwa **herufi nzito**.

Tunaeleza maana ya maneno haya. Kuna orodha ya maneno haya kwenye ukurasa 16.

Unaweza kuomba msaada wa kusoma mwongozo huu. Rafiki, mtu wa familia au mtu msaidizi anaweza kukusaidia.

Ni nini katika mwongozo huu?

Kupiga kura katika uchaguzi	4
Kuandikisha kupiga kura	6
Nini kitafuata?	12
Nini ikiwa utahama nyumba?	13
Je! Upo tayari kwenye rejestra ya wapiga kura?	14
Unawezaje kupata habari zaidi?	15
Orodha ya maneno	16
Wasiliana nasi	17

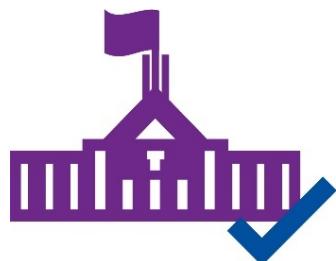
Kupiga kura katika uchaguzi

Hapa Australia tuna **uchaguzi wa serikali ya shirikisho** karibu kila miaka 3.

Uchaguzi wa shirikisho ni kwa nchi nzima.

Ni jinsi tunavyochagua serikali ya Australia.

Gavana Mkuu anachagua tarehe ya uchaguzi.

Siku ya uchaguzi itakuwa Jumamosi.

Siku hiyo, watu wa Australia **watapiga kura**.

Wakati unapopiga kura, unasaidia kuchagua ni nani ambao ni sehemu ya serikali ya Australia.

Unapaswa kupiga kura ikiwa wewe:

- ni **raia** wa Australia
- na
- una umri wa miaka 18 au zaidi.

Raia ni mtu anayepewa haki na uhuru wa nchi anapoishi.

Kupiga kura kunakupa nafasi kutoa maoni yako juu ya nani wataongoza nchi yetu.

Usijali kama hujapiga kura hapo awali.

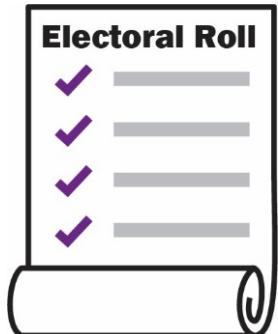

Tunaeleza unachohitaji kufanya.

Kuandikisha kupiga kura

Kabla ya kupiga kura, unapaswa **kujandikisha**.

Unapojiandikisha, tunasajili jina lako kwenye orodha ya **wapiga kura** – yaani, watu ambao wanaweza kupiga kura.

Orodha hii inaitwa **rejestra ya wapiga kura**.

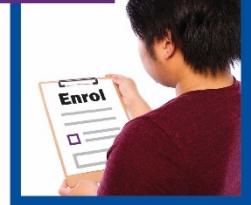

Ili kusajili jina lako kwenye rejestra ya wapiga kura, unapaswa kujaza fomu ya kuandikisha.

Ikiwa wewe ni karibu miaka 18, unawenza kujandikisha sasa.

Unapofika miaka 18, utakuwa tayari kupiga kura.

Unaweza kujaza fomu ya kuandikisha:

- mtandaoni
- kwenye karatasi.

Unaweza kujandikisha kupiga kura wakati wowote.

Lakini unapaswa kujandikisha kabla rejestra ya wapiga kura kufungwa ili kupiga kura katika uchaguzi.

Rejestra ya wapiga kura hufungwa wiki 1 baada ya Gavana Mkuu kuchagua tarehe ya uchaguzi.

Ikiwa utajiandikisha kabla rejestra ya wapiga kura kufungwa, hutakosa.

Kuandikisha mtandaoni

Unaweza kutembelea tovuti yetu ili kuandikisha kupiga kura mtandaoni.

www.aec.gov.au/enrol

Kuna kitufe kinachosema: Enrol online (Jiandikisha mtandaoni).

Unahitaji kujibu maswali kadhaa.

Utaulizwa kwa uthibitisho wa wewe ni nani, kama vile:

- leseni ya dereva
- pasipoti.

Mtu mwengine kwenye rejestra ya wapiga kura pia anaweza kuthibitisha kuwa anakujua.

Ikiwa unataka, unaweza kuuliza mtu kukusaidia.

Unapomaliza, unahitaji kutumia kitufe kinachosema: Submit (Peleka).

Kuandikisha kwenye karatasi

Ili kujiandikisha kwenye karatasi, unahitaji kujaza fomu ya kuandikisha.

Unaweza kupata fomu ya kuandikisha katika ofisi yoyote ya AEC.

Ikiwa unatupigia simu, tunaweza kukutumia fomu ya kuandikisha katika posta.

Nambari yetu ya simu ni **13 23 26**.

Unahitaji kujibu maswali kadhaa.

Utaulizwa kwa uthibitisho wa wewe ni nani,
kama vile:

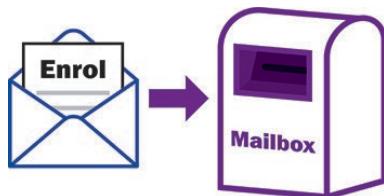
- leseni ya dereva
- pasipoti.

Mtu mwingine kwenye rejestra ya wapiga kura
pia anaweza kuthibitisha kuwa anakujua.

Ikiwa unataka, unaweza kuuliza mtu kukusaidia.

Unapomaliza, unahitaji kututumia fomu.

Unaweza:

- Kuituma kwetu:

AEC

Reply Paid 9867

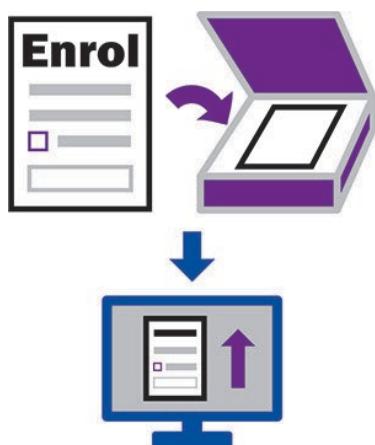
Katika mji mkuu wako

Hakuna haja kutumia stempu.

- ichukue kwa ofisi ya AEC
Ikiwa utatupigia simu, tunaweza
kukusaidia kupata ofisi ya AEC karibu
nawe.

13 23 26

- ichanganue na kuipakia kwenye tovuti
yetu.

www.aec.gov.au/return

Nini kitafuata?

Wiki chache baada ya kujandikisha, tutakutumia
baru.

Barua itasema kuwa jina lako limeongezwa
kwenye rejestra ya wapiga kura.

Hii inamaanisha unaweza kupiga kura katika
uchaguzi wa shirikisho.

Nini ikiwa utahama nyumba?

Unahitaji kutuambia kila wakati unapohama.

Hii inatusaidia kusasisha rejestra ya wapiga kura kuwa mpya.

Ikiwa unahamia nyumba mpya, tafadhali jaza fomu mpya ya kuandikisha.

Je! Upo tayari kwenye rejestra ya wapiga kura?

Ni rahisi kuangalia kama jina lako lipo kwenye rejestra ya wapiga kura.

Unaweza:

- tembelea tovuti yetu
www.aec.gov.au/check

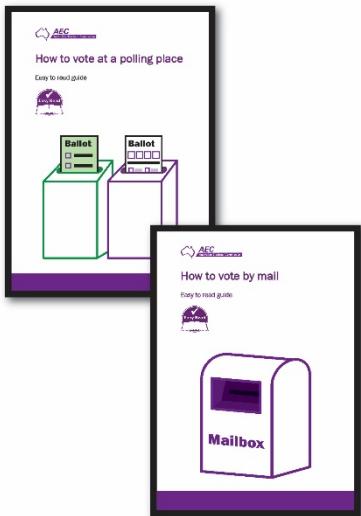

- utupige simu na tutaangalia kwa ajili yako
13 23 26

- tembelea ofisi ya AEC na tutaangalia kwa ajili yako.

Unawezaje kupata habari zaidi?

Ikiwa unataka kujua zaidi kuhusu kupiga kura, tuna miongozo 2 mingine ambayo unaweza kusoma:

- *Jinsi ya kupiga kura kwa mahali pa kupigia kura*
- *Jinsi ya kupiga kura kwa posta.*

Unaweza kupata miongozo hii kwenye tovuti yetu.

www.aec.gov.au/assistance

Pia tuna habari kwenye tovuti yetu kwa watu wanaosema lugha zingine nje ya Kiingereza.

Orodha ya maneno

Raia

Raia ni mtu anayepewa haki na uhuru wa nchi anapoishi.

Rejesta ya wapiga kura

Orodha ya wapiga kura.

Kuandikisha

Wakati unapojiandikisha, tunaweka jina lako kwenye orodha ya wapiga kura.

Kupiga kura

Wakati unapopiga kura, unasaidia kuchagua ni nani ambao ni sehemu ya serikali ya Australia.

Wapiga kura

Watu ambao wanaweza kupiga kura.

Wasiliana nasi

Huduma ya Kitaifa ya Kupeleka Ujumbe (NRS)

Watumiaji wa TTY:

- Simu 13 36 77
- Uliza kwa 13 23 26

Watumiaji wa sema na sikiliza:

- Simu 1300 555 727
- Uliza kwa 13 23 26

Watumiaji wa Kupeleka Ujumbe Mtandaoni:

- Uunganisha kwa NRS
- Uliza kwa 13 23 26

Lugha nyingine:

- Simu 1300 720 153

www.aec.gov.au

[/AusElectoralCom/](https://www.facebook.com/AusElectoralCom)

[@AusElectoralCom](https://twitter.com/AusElectoralCom)

[@auselectoralcom](https://www.instagram.com/auselectoralcom)

Kikundi cha Kupata Habari kiliunda mwongozo huu rahisi ya kusoma kwa kutumia picha za hifadhi na picha maalum.

Picha hizo haziwezi kutumiwa tena bila ruhusa. Kwa maswali yoyote kuhusu picha, tafadhali tembelea

www.informationaccessgroup.com. Taja nambari ya kazi 3035-A.

Imeidhinishwa na Kamishna Naibu wa Uchaguzi, Kanberra.